

بررسی تنوع فیتوشیمیایی جمعیت‌های وحشی سالیکورنیای رویش یافته در اطراف دریاچه ارومیه

محمد آقایی^۱، عباس حسنی^{۲*}، حسین ناظمیه^۳، بابک عبدالهی مندولکانی^۴

^۱ دانشجوی دکتری گروه علوم باطنی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ارومیه

^۲* گروه علوم باطنی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ارومیه

^۳ مرکز تحقیقات ریزفن‌آوری دارویی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۴ گروه اصلاح و بیوتکنولوژی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ارومیه

^{*}نویسنده مسئول: horthasani@yahoo.com

چکیده

ترکیبات پلی فنولی موجود در گیاهان به دلیل اثرات آنتی‌اکسیدانی و ضد سرطانی، دارای اهمیت فراوان هستند. در این پژوهش، به‌منظور بررسی تنوع فیتوشیمیایی ۳۲ جمعیت وحشی سالیکورنیای رویش یافته در اطراف دریاچه ارومیه، میزان فنل کل، فلاونوئید کل و ظرفیت آنتی‌اکسیدانی اندازه‌گیری گردید. نتایج نشان داد که جمعیت‌های مورد مطالعه تنوع بالایی را از نظر صفات فیتوشیمیایی اندازه‌گیری شده نشان دادند. بیشترین (۱۰/۴۱) میلی‌گرم در گرم وزن (تر) و کمترین (۳/۷) میلی‌گرم در گرم وزن (تر) میزان فنل کل به ترتیب در جمعیت قوشچی II و جمعیت کارخانه ماسه مشاهده گردید. همچنین جمعیت‌های داشخانه (با ۲/۱۲ میلی‌گرم در گرم وزن (تر) و رودخانه آجی چای (با ۱۸/۰ میلی‌گرم در گرم وزن (تر) به ترتیب بیشترین و کمترین میزان فلاونوئید کل را دارا بودند. ظرفیت آنتی‌اکسیدانی عصاره جمعیت‌های مختلف در محدوده ۳/۱۶ (در جمعیت رودخانه آجی چای) تا ۷۰/۸۹ درصد (در جمعیت مقیطالو) متغیر بود. بر اساس تجزیه خوش‌های، جمعیت‌های مورد بررسی در سه گروه قرار گرفتند و جمعیت‌های رودخانه آجی چای و مقیطالو بیشترین فاصله ژنتیکی را از یکدیگر داشتند.

کلمات کلیدی: تنوع فیتوشیمیایی، تجزیه خوش‌های، ترکیبات فلی، سالیکورنیا، ظرفیت آنتی‌اکسیدانی